

Merkel'den Sonrası: Almanya Savunma ve Güvenlik Üzerindeki Ataletini Neden Sona Erdirmeli

Jana Puglierin

Angela Merkel, günümüz sorunları için Alman savunma politikasının güncellenmesine uzun süre boyunca direndi. Varisinin bu meydan okumadan sonsuza kadar kaçınması mümkün olmayacak.

Almanya'daki Hristiyan Demokratlar 16 Ocak'ta yeni parti liderlerini seçtiklerinde, bu durum Merkel döneminin sonunu yazacak. İster Armin Laschet, Friedrich Merz ister Norbert Röttgen başkan olsun, Eylül'de gerçekleşecek olan genel seçimlerden sonra gelecek olan kişinin Angela Merkel'in yerini alma olasılığı çok yüksek olacak. Şansölye olarak görevi kim devralırsa olsun, Merkel'in seviyesine ulaşabilmek için çok sıkı çalışması söz konusu. Merkel, neredeyse 16 yıldır yer aldığı görevde, Alman siyaseti üzerinde belirleyici bir etkiye sahip oldu ve Avrupa'nın en güçlü kuvvetli lideri olarak ortaya çıktı. Hatta bazı kişiler tarafından, 2016'da Donald Trump'ın seçilmesinden sonra, özgür dünyanın lideri olarak selamlandı. Pek çok kişi Merkel gittiğinde, artık Avrupalıları

kimin bir arada tutacağı ve bir sonraki krizde onlara kimin liderlik edeceği konusunda endişeleniyor. Onun eksikliğini çok hissedeceğiz.

Fakat Merkel'in mirasının etkisinin daha az yansımış olduğu bir politika alanı var: Alman güvenliği ve savunması. Şansölye, yıllar boyunca bu konuda önemli ölçüde eksik kaldı. Almanya'nın silahlı kuvvetleri Bundeswehr'den her zaman biraz uzak görüldü, güvenlik ve savunma konularında nadiren konuştu ve askeri müdahalelerin yararlılığı konusunda şüpheci kaldı. 2009'dan 2013'e kadar Özgür Demokratlarla birlikte yönetirken, o zamanlarda Dışişleri Bakanı olan Guido Westerwelle'in "kısıtlama kültürü" kuralını destekledi ya da en azından bu konuda hiçbir alternatif sunmadı. 2011 yılında Almanya, Libya'ya Avrupa liderliğindeki askeri müdahaleye katılmaktan kaçındı. Müttefikler bunun kendileriyle ayakta durmanın bir başarısızlık olduğunu düşünüyorlardı ancak Merkel kararın arkasında durdu. Yeni askeri

müdahaleleri onayladığı yerde, İslam Devleti grubuna karşı ve Mali'de, bunu öncelikle ittifak dayanışması nedeniyle yaptı.

Tüm bunların yanında, Merkel barış yanlısı sayılamaz. Almanya'nın NATO'ya olan bağlılığını ve Avrupa savunma birliğinin gelişmesini her zaman desteklemiştir. Ancak kendisini Almanya'daki ağır güvenlik politikasının mevcut durumu dışında konumlandırmaya asla cesaret edemedi ve halka hitap etmeyen önlemleri açıklama ve hatta zorlama yolundan asla sapmadı. Diğer politika alanlarında olduğu gibi, Alman halkına fazla homurdanmadan sadece hoşgörülü olmaya istekli olduğu kadarını dayattı. Asla zorla yön vermedi.

Doğrudan Şansölyelik'ten gelen birkaç güvenlik politikası girişiminden biri sözde "Etkinleştirme ve Geliştirme Girişimi" manasına gelen "Ertüchtigungsinitiative" idi. Daha sonra Der

Spiegel dergisi tarafından "Merkel Doktrini" olarak tanımlanma hamlesi, küresel sorunlu noktalarda, bölgesel güvenliğe kendileri katılmaya hazır olan güvenilir ortakları eğitmek ve donatmaktı. Ancak lojistik destek, eğitim ve silah ihracatına odaklanıyor olması, Almanların, Almanya cepheden rahat bir şekilde uzak dururken kirli işleri yapmak için, teröristlerin gerçek çatışması gibi, sıklıkla diğer müttefikleri terk ettikleri eleştirisine yol açtı.

Merkel, düşünce kuruluşlarının ve gazetecilerin defalarca talep edecekleri yoğun stratejik tartışmalarla hiç ilgilenmemiş gibi göründü. Görevini sürdürdüğü yıllar süresince, Almanya'nın dünyada giderek artan ağırlığı, eyleme geçme kabiliyetine sahip daha etkili bir Alman ve Avrupa savunma politikasını içermesi gerekliliğini yüksek sesle savunmayı federal başkan, savunma bakanları, Federal Meclis'in dışişleri komitesi

başkanı kişiler gibi başkalarına bıraktı. Merkel'in Avrupa'nın artan kendini savunma ihtiyacına dair, örneğin 2017'de Münih'te kampanya yaparken kıtanın kendi geleceği için daha fazla sorumluluk alması gerektiğini öne süren yorumları gibi, büyük basın açıklamaları yayınladığı nadir durumlarda, Alman kamuoyuna bunun ne anlama geldiğini veya ne kadara mal olacağını asla açıklamadı.

Merkel'in tartışmalardaki enteresan yokluğu, Almanya'nın Avrupalı ortaklarını büyük ölçüde rahatsız etti. Fransa Cumhurbaşkanı Emmanuel Macron, son aylarda stratejik özerklik tartışması olan Karrenbauer için savunma bakanı Annegret Kramp ile neden konuşma yapmak zorunda kaldığını ve bakanın görüşlerinin Şansölye tarafından desteklenip desteklenmediğini muhtemelen hala merak ediyor.

Bununla birlikte, Merkel'in kendi safarından yana hiçbir fikir eksikliği olmadı. Hem mevcut savunma bakanı hem de selefi de dâhil olmak üzere CDU'nun önde gelen dış ve güvenlik politikası uzmanları Federal Güvenlik Konseyi'nin genişletilmesinden bir ulusal güvenlik stratejisine, parlamentoda güvenlik ve savunma politikası üzerine yıllık temel bir tartışmaya kadar bir dizi teklifte bulundu. Perde arkasında tüm bunların Başkanlık tarafından "istenmediği" söylendi.

Muhtemelen sadece Merkel'in bu politika alanındaki çekincesinin kendisinin bu konulardan son derece rahatsız olması nedeniyle mi yoksa Alman halkının ruh haliyle ilgili sezgisiyle, bunun potansiyel seçmenleri uzaklaştırma riskiyle karşı karşıya olduğunu bildiği için mi olup olmadığı bilinmemektedir.

Elbette Merkel, daha kararlı ve sağlam bir Alman güvenlik ve savunma politikası için koalisyon ortaklarının desteğini hiçbir zaman alamadı. Aksine, Büyük Koalisyon'un son yıllarında, sözde "Münih Mutabakatı"nın (Almanya'nın askeri de dâhil olmak üzere daha fazla uluslararası sorumluluk üstlenmesi gerektiği düşüncesi) gerçekte var olmadığı ortaya çıktı. Aslında, Almanya'da "daha fazla sorumluluk" varsayımının somut olarak Alman güvenlik ve savunma politikası hedefleri için ne anlama gelmesi gerektiği konusunda ortak bir anlayış yok. SPD'nin Almanya'nın gerçek "barış partisi" geleneğini hatırlamaya karar verdiği yasama döneminin başından beri muhafazakârlar ve Sosyal Demokratlar arasında parti açısından politik büyük anlaşmazlıklar yaşandı. Pek çok konuda Büyük Koalisyon o kadar çok bölünmüş durumda ki, ister silah ihracatı, silahlı insansız hava araçları, ister eski Tornado bombardıman uçaklarının halefi olan Bundeswehr'i konuşlandırma yetkisi ve buna bağlı olarak Almanya'nın NATO'ya nükleer katılımı olsun, net bir yol fark edilemez. Hü-

kümet, ileriye dönük yeni adımlar atmak yerine zor kararlara geçici çözüm üretmeye devam ediyor.

Yeni CDU parti lideri ve belki de yakında şansölye olacak kişi, Merkel'in şimdiye kadar teklif ettiğinden daha fazla yön vermelidir. Bu, Fransa veya Birleşik Krallık ile aynı stratejik kültürü benimsemek veya "askeri maceralar" ile ilgili değil. Almanya'nın farklı bir siyasi mirası var ve değişen güvenlik ortamına karşılık vermenin kendi yolunu bulması gerekiyor. Ancak Almanya, sanki krizler cumhuriyetin sınırlarında duruyormuş gibi, net bir siyasi pusula olmadan ortalıkta dolaşmayı artık göze alamaz. Almanya'nın Avrupalı ortakları ve müttefikleri, birçok tartışmanın burada başka yerlerde olduğundan daha zor olduğunu anlıyor. Bununla birlikte başa çıkamayacakları şey, Alman tutumları hakkındaki sürekli belirsizliktir. Bir sonraki parti lideri, gelecekte bir güvenlik ve savunma politikası aktörü olarak Almanya için nasıl bir rol gördüğünü açıkça belirtmelidir. Şimdiye kadar, bu sorunlar CDU parti başkanı adayları için önemli bir rol

oynamadı. Ancak yaklaşan federal seçim kampanyasında, Alman halkı partilerin en iyi adaylarının güvenlik ve savunma politikası konusunda nerede durduklarını bilmeli. Avrupalı ve transatlantik ortakların Almanya'yı daha ilgili görmeye yönelik beklentileri gibi, uluslararası olayların baskısı da artmaya devam edecek. Almanya'daki pek çok kişi mevcut koalisyonun sonunu dört gözle bekliyor ve umutlarını bu Eylül federal seçimlerinden sonra CDU / CSU ile Yeşiller arasında bir ittifaka bağlıyor. Nükleer paylaşım, silah ihracatı ve yabancı konuşlandırmalar gibi konular o zaman daha az tartışılmalı olmasa bile, mevcut felce devam etmesine izin verilmemelidir.

Çeviren: Ceren Berk | EURO Politika Dergisi

Orijinal Makale: After Merkel: Why Germany must end its inertia on defence and security

Orijinal Kaynak: ECFR – <https://ecfr.eu/article/after-merkel-why-germany-must-end-its-inertia-on-defence-and-security/>